

Ungt engasjement rundt Israel- Palestinakonflikten

**Sosiologi og sosialantropologi
Våren 2024**

Vågsbygd videregående skole
Skrevet av Sunniva Jacob Svenkerud, Jonatan Gitmark Eriksen, Lotta Lie-
Nilsen, og Mirijam Goepel

Veiledet av Kusuma Beathe Chanont Bremset

Innholdsfortegnelse

1.0 Innledning.....	
2.0 Problemstilling	
3.0 Hypotese	
4.0 Teori	
4.1 Teorier og fagbegreper.....	
4.2 Tidligere forskning	
5.0 Metode.....	
6.0 Analyse	
6.1 Ungt Engasjement	
6.2 Medias påvirkning	
7.0 Konklusjon	
8.0 Referanser	
8.1 Vedlegg	

1.0 Innledning

I vår oppgave har vi valgt å forske på ungt engasjement sett i sammenheng med den mye omtalte konflikten mellom Israel og Palestina. Problemstillingen vi har valgt er «Hvordan påvirker Palestina konflikten ungt engasjement?».

Engasjement er av Store norske leksikon (2023) definert som en bundethet eller forbindelse til noe. Politisk engasjement er dermed en bundethet eller forbindelse til politikk og/eller politiske saker. Politisk engasjement har mange former som for eksempel signering av underskriftkampanjer, deltagelse i organisasjoner og politiske diskusjoner med bekjente. Politisk engasjement blant unge er en viktig del av demokratiet. Det at unge ytrer sine meninger rundt prioriteringer og valg som vil prege fremtiden deres er ansett som vesentlig for god fremtidsutvikling, og er et mål nedsatt av Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet (Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet 2011: 15).

Ifølge FN-sambandet så er Israel-Palestinakonflikten en territorial konflikt mellom staten Israel og det palestinske folk. Dagens konflikt stammer tilbake til 1880-tallet, da europeiske jøder begynte tilflytting til det som den gang var Palestina. Etter 1917 fikk den jødiske innflyttingen fart grunnet et løfte fra Storbritannia om et jødisk nasjonalhjem, og på denne tiden var Palestina under britisk kontroll. Løftet om en egen stat ble realisert i 1945 da det ble gitt et landområde som kompensasjon for Holocaust. Siden dette har det vært konstant uro, flere kriger, angrep og opprør. Konflikten har de siste månedene hatt en kraftig oppblussing på Gazastripen. Den 7.oktober 2023 angrep den militære fløyen av det politiske partiet Hamas flere steder i Israel. (Skare, 2024) Som svar på angrepet har Israel reagert kraftig og satt opp en blokadé samt angrepet både militære og humanitære mål på Gazastripen.

Konflikten har vært sterkt preget av informasjonsdeling og store oppslag på sosiale medier, derfor har unge hatt lett tilgang til den. Vi er interesserte i å se hvordan konflikten kan ha påvirket unge og endret på det politiske miljøet blant dem. Vi tror konflikten har økt politisk engasjement blant unge. Vi tror sosiale medier har vært den viktigste informasjonskanalen for ungdom.

Relevante teorier og begreper i oppgaven er Maslows behovspyramide, kultivasjonsteorien, gruppepress og konformitet, tostegshypotesen og polarisering. Vi tror ungdom har blitt mer politisk engasjerte på grunn av konflikten, men at færre deltar i samfunnsdebatten fordi de synes det er skummelt å ytre seg. I oppgaven har vi valgt kvantitativ forskingsmetode, i form av en digital spørreundersøkelse. Bakgrunnen for denne forskingsmetoden er et ønske om å se etter sammenhenger og trender i befolkningen.

I denne oppgaven har spørreundersøkelsen blitt sendt ut til ungdommer fra 16-20 år. Dette fordi vi ønsker at oppgaven vår skal ha fokus på generelt ungt engasjement, da det er veldig relevant i forhold til forming av fremtiden.

Vi konkluderer med ingen merkbar endring i antallet politisk engasjerte ungdommer, men får bekreftet antakelsen om sosiale mediers påvirkning på konflikten, og at unge synes det er utfordrende å ytre seg om konflikten.

2.0 Problemstilling

Hovedproblemstillingen i prosjektet er «Hvordan påvirker Israel-Palestinakonflikten ungt engasjement?» Vi ønsker å finne ut hvordan en så betent konflikt har hatt utfall på unges interesse. Har engasjement økt eller falt? Hvordan uttrykker unge sitt engasjement?

I tillegg har konflikten vært preget av informasjon på sosiale medier og kanaler som er lett tilgjengelige for unge. Derfor er vi interesserte i å finne ut om flere unge kan ha fått med seg konflikten enn vanlig.

Siden 2020 har politiske ungdomsorganisasjoner merket et tydelig fall i medlemskap. Pandemien medførte historisk lavt engasjement blant unge, noe som har hatt ettervirkninger (Nøttveit, 2021). Vi er interesserte i å se om konflikten kan ha snudd trenden, fordi informasjon rundt temaet har vært ekstra lett tilgjengelig for ungdom.

Den første underproblemstillingen vår er “Hvordan har sosiale medier påvirket informasjonsspredningen?” I dette spørsmålet vektlegger vi hvilke plattformer som har spredd mest informasjon og hvor ofte innhold og informasjon deles. Vi er også interessert i om informasjonen har gitt tilstrekkelig kunnskap. Dette interesserer oss fordi sosiale medier er et massemedier der veldig mange kan spre informasjon til mange på kort tid. Dette skiller det fra de tradisjonelle mediene som har vært hovedkilden til informasjon om internasjonale konflikter tidligere.

Den andre underproblemstillingen vår er “Føler unge de kan ytre seg rundt konflikten?” I en studie gjort av Stortinget viser det seg at omtrent halvparten av unge fra 15-20 år lar vær å ytre sine meninger. Vi har også selv en oppfatning av at unge unngår å uttale seg om kompliserte politiske saker, i frykt for å ta feil eller bli møtt med negative sanksjoner.

3.0 Hypotese

Israel-Palestinakonflikten har lenge vært en betent politisk situasjon, men blusset i oktober 2023 opp og har siden skapt store oppslag og demonstrasjoner over hele verden. Innlegg om konflikten har floreret på sosiale medier og mange har lagd, delt og likt innhold. Blant annet har emneknaggen #Palestina over 1,6 millioner innlegg på Instagram, og kjente profiler som Gigi Hadid har vært med å dele innhold om konflikten. Vi har en oppfatning om at en slik stor konflikt ofte skaper engasjement blant unge, spesielt når den er mye i Sosiale Medier der ungdom ofte oppholder seg. Samtidig merker vi at mange unge synes det er skummelt å engasjere seg i slike kontroversielle saker. Vi tror at unge også kan ha fått lettere tilgang på informasjon om konflikten nå enn tidligere og at dette kan ha vært med på å øke engasjementet.

Vår hovedhypotese er:

“Ungdom har blitt mer politisk engasjert på grunn av Israel-Palestina konflikten”

Vår første underhypotese er:

“Ungdom har hatt sosiale medier som hovedkilde til informasjon”

Vår andre underhypotese er:

“Ungdom synes det er skummelt å ytre seg om konflikten”

4.0 Teoridel

I vårt forskningsprosjekt ønsker vi å ta i bruk ulike teorier og begreper som kan hjelpe oss med drøftingen videre i oppgaven. Teoriene og begrepene skal kunne bidra med å finne svar på problemstillingen og eventuelt hjelpe med å forstå hvorfor de deltagende på undersøkelsen har engasjert seg. Disse skal benyttes når vi legger frem, drøfter og analyserer responsen på spørreundersøkelsen vår.

4.1 Sentrale teorier og fagbegreper

Tostegshypotesen

Tostegshypotesen sier at kommunikasjon går gjennom flere ledd. Budskapet blir først sendt ut gjennom mediene til opinionsledere. Ifølge Store Norske leksikon er en opinionsleder “en person som øver innflytelse på andres holdninger eller påvirker deres beslutninger” (Vikøren & Phil, 2022). Deretter vil påvirkningen bli sendt til et stort publikum, denne etappen skjer gjennom personlig kommunikasjon.

Ifølge tostegshypotesen blir holdningene og handlingene våre i hovedsak styrt av personer vi ser opp til og stoler på (Tørdal et al, 2021). I dag kan for eksempel slike personer være store profiler på sosiale medier. Etter konflikten mellom Israel og Palestina for alvor brøt ut har man sett utallige innfluensere og andre store profiler formidlet informasjon og delt innlegg knyttet til konflikten. Dermed blir svært mange mennesker utsatt for opplysninger om konflikten. På den måten kan et større antall mennesker bli påvirket til å gjøre som sine forbilder; engasjere seg i Palestina konflikten. Denne teorien kan dermed være med på å forklare om Palestina konflikten har ført til et større ungt engasjement, og er derfor relevant i forhold til vår problemstilling.

Maslows behovspyramide

Maslows behovspyramide handler om at alle mennesker har ulike, grunnleggende behov som man jobber for å tilfredsstille. Selve pyramiden deles inn i fem deler hvor hver del representerer forskjellige behov. Stiv Stai skriver på NDLA at teorien skiller mellom mangelbehov og vekstbehov. Hvis mangelbehovene ikke blir oppfylt, vil det endre våre det fysiske og psykiske komforten. Derfor vil man først strebe for å oppfylle mangebehovene før man arbeider videre med vekstbehovene (2022). Det fysiologiske behovet og trygghetsbehovet er begge mangelbehov og ligger dermed nederst i pyramiden. Sosiale behov, anerkjennelse og selvrealisering kategoriseres som vekstbehov og befinner seg øverst i pyramiden.

Behovspyramiden er delt opp hierarkisk, som vil si at behovene på bunnen må bli tilfredsstilt slik at man videre kan jobbe seg oppover i pyramiden. Teorien har dog blitt kritisert for dette.

I forhold til vår forskning vurderte vi at spesielt vekstbehovene kan være aktuelt.

Selvrealisering, anerkjennelse og sosiale behov kan hjelpe med å forklare om Palestina konflikten har påvirket unges engasjement. For eksempel kan det enkelte individ ha et mål om å hjelpe flest mulig mennesker. Dette kan da bli sett på som en måte å tilfredsstille behovet for selvrealisering, og dermed velger den å engasjere seg mer etter Palestina konflikten. På samme måte kan et behov om å få anerkjennelse på meningene sine, eller ha et behov for å vær ene del av en sosial gruppe, og underbygge at man velger å engasjere seg.

Kultivasjonsteorien

Kultivasjonsteorien går ut på at mediene har makt til å påvirke folks holdninger gjennom gjentakelse over lengre tid. Teorien hevder at dersom gjentakelsene er mange nok vil de med høyt medieforbruk bli kultivert inn i mediens gjengivelse av virkeligheten. (Tørdal et al., 2021)

I vår forskning var vi spesielt interesserte i å finne ut om mengden av informasjon på sosiale medier kan ha hatt noen påvirkning på engasjementet blant ungdom, og om dens tilstedeværelse i mediene har økt engasjementet.

Gruppepress og konformitet

Sosialpsykologien sier at når man tilhører en gruppe, og for at den skal fungere godt, er hver enkelt nødt til å tilpasse noe i forhold til de andre i gruppen. Dette fører til at gruppemedlemmene vil kunne oppleve et press hvor konsekvensene av å ikke følge gruppen kan være store. Dermed vil man følge dette presset og også normene og forventningene som hører med. Da dannes det en konformitet i gruppen (Svendsen et al., 2018, s. 144-145).

Konformitet vil si at individer oppfører seg på en måte som stemmer overens med de gjeldene normene. Dette uavhengig om individet tilhører en bestemt gruppe eller på generell basis. (Svartdal, 2023) Dette er relevant i forhold til vår oppgave ettersom at engasjement i Israel-Palestina konflikten for eksempel kan forklares gjennom gruppepress og konformitet. Hvis det for eksempel er en norm i gruppa om å bry seg om andre, vil det kanskje være en forventning om å engasjere seg i Israel-Palestina konflikten.

Polarisering

Store Norske Leksikon definerer polarisering i politisk sammenheng som «økende eller skarpere motsetninger mellom de viktigste aktørene i et politisk system, for eksempel de politiske partiene» (SNL, 2023) Dette er relevant for vår oppgave fordi mange mener at nettopp Israel-Palestina konflikten har blitt veldig polarisert, der man må velge en side og automatisk blir mislikt av motsatt side. Slike polariserte debatter kan være vanskelige å ytre seg om. Forskning viser at omtrent 40% av unge ikke tør ytre sine meninger i frykt for reaksjoner. (NRK, 2023) Vi lurer på om polariseringen kan ha hatt samme effekt på unge i Israel-Palestina konflikten.

Fake News

Israels krigføring i Gaza florerer på internett. Selv om det kan være positivt at flere får tilgang til informasjon om konflikten, skaper det også nye problemer. «På sosiale medier blandes løgn og sannhet i en makaber suppe» skriver Jan-Erik Smilden (2023) om propagandakrigen som foregår på sosiale medier.

«Fake news» er bedre kjent i de tradisjonelle mediers verden, og kjennetegnes som falsk informasjon kamuflert som nyheter, med hensikt å villedde leseren (SNL, 2024; Allcott). I nyere tid har fake news blitt et problem også på sosiale medier, der informasjonen ikke

kvalitetssjekkes eller vurderes på kildebruk. Dette er derfor svært relevant i vår oppgave der vi også vurderer hvor ungdommene får informasjon om konflikten fra.

4. 2 Tidligere forskning

Medienes innflytelse på konflikter kan dateres helt tilbake til Osmanrikets folkemord på armenerne fra 1894 til 1896. Da var det telegrafien som nylig var tatt i bruk, og kunne spre nyheten om grusomhetene ut i verden. Dette skapte sterke internasjonale reaksjoner, og førte til at folkemordet stanset, fordi stormaktene truet riket med invasjon. (Tveit, 2020)

Senere har sosiale medier også inntatt en viktig rolle i samfunnsengasjement. Facebook har fått en like viktig rolle i informasjonsspredning om demonstrasjoner som massemediene. (Enjolras, Steen-Johnsen & Wolle-bæk 2012)

5.0 Metodedel

Metodevalg

I denne undersøkelsen har vi valgt å bruke kvantitativ metode i form av google forms spørreundersøkelse, spørreundersøkelsen ble delt på sosiale medier. Vi valgte Snapchat fordi da kunne vi sende det i grupper og ved bruk av denne sprednings metoden kunne vi nå ut til flere om gangen og raskere. Denne metoden valgte vi fordi vi ville finne ut mest mulig om flest mulig uten at det ville være for tidskrevende. Vi ønsker å finne ut hvor stort ungt engasjement er i Agder, dette vil kreve at vi spør større mengder folk og ikke enkelt individer. En fordel med bruk av denne metoden er derfor da fleksibiliteten dens. Vi har muligheten til å sende den ut til flere om gangen uten å måtte møte noen i person for et intervju. Det er også mulig å velge hvilke aldersgrupper og grupper vi velger å sende den til, om det skulle være jenter 17 eller gutter 18, politiske eller ikke politiske.

Ulemper ved metodevalg

En ulempe med denne metoden er at vi ikke kan grave etter dypere svar blant hver enkelt person som svarer på undersøkelsen, dette gjør slik at undersøkelsen ikke blir like troverdig som den ville ha vært om vi hadde enkelt intervjuer hvor personen kan velge nøyaktige ord og setninger de vil svare med. Ved bruk av kvantitativ metode synker validiteten til

undersøkelsen litt med tanke på at vi ikke kan vite om noen kommer til å svare nøyaktig og ærlig, hva de mener om saken og hvordan folk har blitt påvirket av saken.

I spørreundersøkelsen har vi valgt en målgruppe fra 16-20 år, vi føler at personer som går innenfor denne aldersgruppen faller under ungt engasjement. Vi ønsker derimot ikke en spesifikk gruppe unge innenfor Agder til å svare på undersøkelsen. Vi ønsker nemlig å favne breiest gruppe unge som har blitt, eller blitt mer politisk aktiv på grunn av konfliktene mellom Israel og Palestina.

Representasjon i undersøkelsen

I undersøkelsen siktet vi på en god representasjon blant jenter, gutter og annet. Vi ønsket også å få en nokså lik balanse mellom politisk engasjerte og noen som ikke var det fra før.

Det var hele 63,6% jenter som svarte på undersøkelsen, 34,1% gutter som svarte og 2,3% annet som svarte. Det ble derfor et skjevt antall blant gutter, jenter og annet når vi siktet mot en mer 50/50 besvarelses base.

Vi hadde et spørsmål hvor det gikk ut på om folk var politisk engasjerte fra før de hørte om konflikten eller ikke? På dette spørsmålet var det 39,7% som svarte at de ikke var politisk engasjert fra før de hørte om konflikten og 27,8% som svarte at de var politisk aktive før de hadde hørt konflikten, men det var også 32,5% som svarte at de var litt politisk engasjert før de hørte om konflikten.

Spørsmålet vårt om hvilket kjønn du er, var viktig for oss når det gjelder generalisering av folk som svarer på undersøkelsen vår. Med undersøkelsen ville vi finne ut om hvor mye det politiske engasjementet har steget i Agder på grunn av Palestina og Israel konflikten. Derfor spurte vi ikke om et spesifikt kjønn eller spesifikt folk som var politiske fra før de hørte om konflikten eller om de ikke var det. Ved å spørre disse spørsmålene øker vi representativiteten til en generelt større front av folk vi spør.

Gjennomgang og begrunnelse på spørsmålene i undersøkelsen

Hvor gammel er du?

- Under 16
- Mellom 16 og 20
- Over 20

Vi har stilt dette spørsmålet for å passe på at bare folk som er del av målgruppen tar undersøkelsen. Vi har valgt at ingen under 16 skal få delta fordi da trenger man samtykke fra foreldrene. Vi har også begrenset målgruppen til at ingen over 20 år deltar fordi vi ønsker å undersøke ungdommers engasjement, og regner de over 20 som unge voksne ikke ungdommer.

Hvilket kjønn identifiserer du deg med?

- Jente
- Gutt
- Annet

Dette spørsmålet stiller vi i tilfelle det er store kjønnsforskjeller i svarene. I tillegg stiller vi det får å passe på at målgruppen vår blir så mangfoldig som mulig. Hvis vi bare får svar fra jenter så kan vi ikke gjøre konklusjoner om ungdommer generelt, derfor trenger vi denne skillelinjen.

Kan du mye om Israel-Palestina konflikten?

- Kan ingenting 1 - 2 - 3 - 4 - 5 kan masse

Dette spørsmålet stilte vi for å kunne se om det var sammenhenger mellom kunnskap og engasjement. Vi lurte for eksempel på om personer som kunne mye om Israel-Palestina konflikten også var høyt engasjerte.

Hvor har du fått mest informasjon om konflikten?

- Skolen
- Venner/familie
- Influensere
- Sosiale Medier
- Avis/Nyheter/Radio
- Fagbøker/artikler
- Har ikke fått noe informasjon

Vi har selv en hypotese om at konflikten har floreret mye på sosiale medier, noe som kan ha påvirket ungdommers engasjement. Med dette spørsmålet fikk vi testet denne hypotesen. Vi har valgt disse svaralternativene for å få med mange forskjellige informasjonskanaler.

Hvor ofte hører du om konflikten i sosiale medier?

- Aldri 1 – 2 – 3 – 4 - 5 Daglig

Dette spørsmålet stilles også får å se hvilken påvirkning sosiale medier har på unges oppfattelse av konflikten. Med dette spørsmålet kan vi også koble opp kultivasjonsteorien, som er en teori om at gjentakende budskap gjør større inntrykk.

Var du politisk engasjert før konflikten?

- Ja
- Nei
- Litt

Dette stiller vi for å skille mellom folk med et tidligere politisk engasjement. Hvis man er engasjert fra før av tenker vi det kan være lettere å engasjere seg i nye saker, men vi ønsker å undersøke både påvirkningen konflikten har hatt på uengasjert ungdom og allerede engasjerte unge. Vi har valgt svaralternativene «ja, nei og litt» for å gi folk en nyansemulighet mellom ja og nei, dette er fordi vi opplever at det er en litt høy terskel for å kalle seg politisk engasjert.

Har du blitt politisk engasjert av saken?

- Ikke i det hele tatt 1 – 2 – 3 – 4 – 5 Veldig

Undersøkelsen vår har som hensikt å finne påvirkningen Israel-Palestinakonflikten har hatt på ungt engasjement. Dette spørsmålet ønsker å spesifisere om saken har økt engasjementet blant ungdom. Vi har valgt å bruke en skala fra 1 til 5 for å gi folk mulighet til å nyansere sin interesse.

Hvordan har du engasjert deg i saken? (flervalg)

- Jeg har ikke engasjert meg
- Donert penger
- Deltatt på demonstrasjoner

- Snakket med venner og familie
- Meldt meg inn i en organisasjon
- Delt innhold på sosiale medier

Dette er et spørsmål vi har stilt får å undersøke hvilke former for engasjement ungdom bruker mest. Utvalget av svaralternativer er basert på forskjellige grader av engasjement, og forskjellige typer. Vi har gjort dette til et flervalgsspørsmål slik at ingen ble nødt til å velge hvis de hadde benyttet flere av metodene.

Hvorfor er du engasjert i saken? (flervalg)

- Jeg er ikke engasjert
- Jeg vil hjelpe andre
- Det er det rette å gjøre
- Mange andre rundt meg gjør det
- Jeg har en personlig tilknytting til saken
- Det gir mye sosialt

Vi ønsket å se på hvorfor folk eventuelt engasjerte seg, ønsker de å oppnå selvrealisering, følger de strømmen eller har de oppdaget at politiske kamper skaper sosiale felleskap. Svaralternativene er basert på de metodene vi anså som mest vanlige for å vise engasjement. Grunnen bak flervalg er at vi anerkjenner at folk kan ha mer enn en grunn for å engasjere seg.

Synes du det er vanskelig å ytre seg om konflikten?

- Ja
- Nei
- Litt
- Av og til

Israel-Palestina konflikten har vært en veldig betent debatt som har skapt streke reaksjoner hos mange. Vi vet også at mange unge synes det er skummelt å ytre seg, spesielt i kompliserte og polariserte debatter. Dette spørsmålet er stilt for å finne ut av hvordan unge opplever debattmiljøet og om dette kan ha påvirket engasjementet.

Hvorfor synes du det er vanskelig?

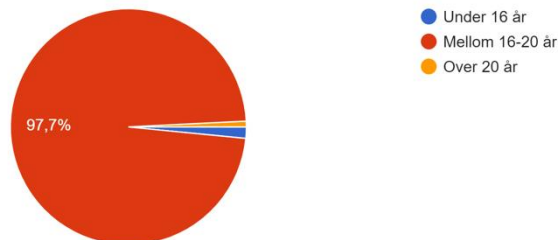
- Kan ikke nok om konflikten
- Redd for hva andre vil tenke
- Redd for å trække noen på tærne/såre noen

Vi ønsker å undersøke hvordan ungdom opplever debattklimaet rundt konflikten. Dette spørsmålet var også viktig for å finne ut om hvorfor ungdom kanskje ikke ønsker å snakke om konflikten med tanke på at det er et ømt tema og hvor i møte kommende det er å snakke om politiske meninger.

6.0 Analyse og drøfting

Undersøkelsen vår består av 11 spørsmål. De første 2 kategoriserer deltagerens, de neste 9 måler deltagerens engasjement, ytringsrom og informasjonskanaler. Vi stengte undersøkelsen på 129 svar.

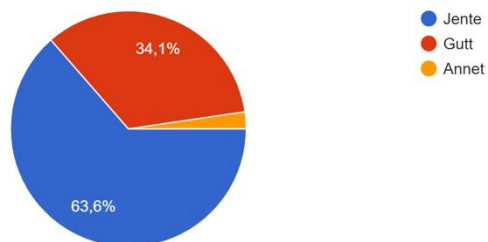
Hvor gammel er du?
129 svar

I spørsmålet rundt alder svarer omtrent 98% av deltagerens at de er mellom 16-20 år gamle, 0,8% oppga at de var over 20 år og 1,8% oppga at de var under 16 år. Disse besvarelsene viser at vi har vært gode til å spre undersøkelsen til målgruppen. Det er totalt 3 besvarelser som faller utenfor målgruppen og som dermed ikke blir med til den undersøkende delen av spørreskjemaet. Videre i skjemaet er det da 126 deltagere.

Hvilket kjønn identifiserer du deg med?

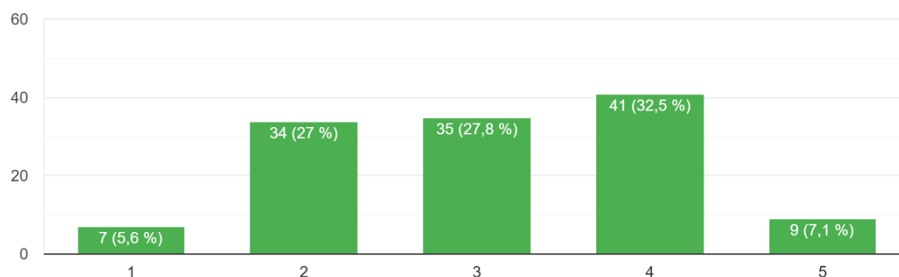
129 svar

I spørsmålet om kjønn så oppgir 63,6% at de er jenter, 34,1% at de er gutter og 2,3% at de faller under annet. Dette viser en liten ubalanse mellom kjønnene, noe som potensielt kan ha fått utslag på våre resultater.

Kan du mye om konflikten mellom Israel og Palestina?

126 svar

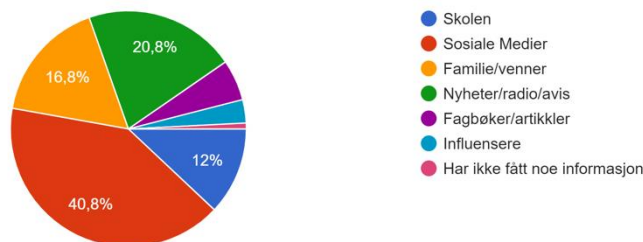

Når vi spør om folks kunnskapsnivå om konflikten så er det stor spredning i svar. 5,6% oppgir at de kan veldig lite eller ingenting, mens 7,1% oppgir at de har stor kunnskap rundt konflikten. Men tross stor spredning så svarer de fleste et sted midt i, 27% plasserer seg selv på 2/5 på kunnskap, 27,8% på 3/5 og 32,5% på 4/5 på kunnskapsnivå. Det gjennomsnittlige nivået ender på 3,09 av 5, og henviser da til litt over middels god kunnskap. Dette spørsmålet har noen feil, blant annet at kunnskap er en vanskelig ting å sette et håndfast mål på, og at det kan være vanskelig å gi en nøytral vurdering av egen kunnskap.

Israel-Palestinakonflikten har vært preget av misinformasjon gjennom fake news.

Hvor har du fått mest informasjon om Israel-Palestina konflikten?

125 svar

På spørsmålet om hvor deltakerne har fått mest informasjon om Israel-Palestina konflikten kan vi se at det er ganske variert. 20,8% svarer at de har fått mest informasjon om konflikten gjennom nyheter, radio og/eller avis, mens 16,8% svarer via venner og/eller familie. 12% svarer at de har tilegnet seg mest informasjon på skolen, 5,6% svarer fagbøker/artikler og 3,2% har fått det gjennom influensere. Kun 0,8% svarer at de ikke har fått noe informasjon i det hele tatt. Det er tydelig at flertallet av respondentene har hørt mest om konflikten på sosiale medier. Hele 40,8% har fått mest informasjon herfra.

Det at både “Sosiale medier” og “influensere” står som to forskjellige alternativ kan føre til en potensiell feilkilde. Influensere inngår nok, for mange, som en del av sosiale medier. Dermed kan det hende at flere av deltakerne som egentlig har fått mye informasjon fra influensere, har svart “sosiale medier” fordi de har misforstått eller ikke sett valget hvor det stod “influensere”.

Sosiale mediers innflytelse på samfunnsengasjement er merkbar. Studier som analyserer sosiale medier knyttet opp mot samfunnsengasjement viser at Facebook er en minst like viktig kilde til informasjon om demonstrasjoner som massemediene (Steen-Johnsen, 2013). Sosiale medier mobiliserer også andre samfunnsgrupper enn de som mobiliseres gjennom personlige kontakter. Gruppen er yngre og har lavere inntekt, altså bidrar sosiale medier til å utjevne sosioøkonomiske forskjeller i samfunnsengasjementet (Steen-Johnsen, 2013).

Når sosiale medier utgjør en så stor andel av informasjonsspredningen om konflikten er tostegshypotesen relevant å ta frem. Sosiale medier kan ha profiler og brukere som fungerer som opinionsledere. Disse opinionslederen sprer informasjon om konflikten ut til sine følgere

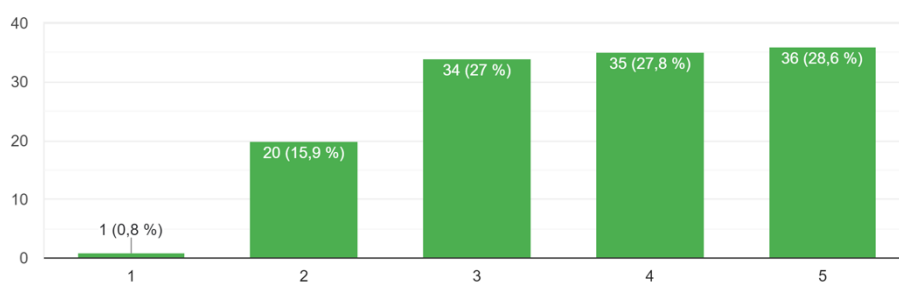

og dermed et stort publikum. For eksempel, som tidligere nevnt, har Gigi Hadid publisert innlegg om saken.

Svarene fra spørsmålet om hvor deltakeren har fått informasjon fra er med på å forsterke vår første underhypotese som sier at “Ungdom har hatt sosiale medier som hovedkilde til informasjon”. Samtidig betyr det ikke nødvendigvis at ungdom søker og aktivt leter etter informasjon om konflikten på sosiale medier dersom de lurere på noe, da kan det hende de heller søker på internett. Allikevel kan dette spørsmålet gi oss en indikator på at sosiale medier definitivt spiller en viktig rolle i forhold til informasjonsspredning av Palestina konflikten.

Vår første underproblemstilling handler om hvordan sosiale medier har påvirket informasjonsspredningen. Her ser vi at sosiale medier har påvirket informasjonsspredningen i den grad at det har blitt den kilden hvor unge, ifølge vår undersøkelse, har fått mest informasjon. På sosiale medier kan informasjon om konflikten nå ut til flere miljøer og personer på et blunk gjennom publisering, deling og spredning av innlegg. Dette gjør at sosiale medier er et effektivt virkemiddel for å spre kunnskap om situasjonen i verden til flest mulig.

Hvor ofte hører du om konflikten i media/sosiale medier?
126 svar

På spørsmålet om hvor hyppig deltakerne får opp innhold om Israel-Palestina på sosiale medier så ser vi også spredning, men flertallet svarer at de får opp innhold ganske ofte til daglig. 28,6% sier de får opp innhold daglig, 27,8% får opp innhold ofte, 27% får opp innhold nokså ofte, 15,9% får opp innhold en sjelden gang og 0,8% får ikke opp innhold om konflikten.

En potensiell feilkilde ved dette spørsmålet er at vi ikke har regnet inn at ungdommer bruker sosiale medier i ulik grad. Noen med en skjermtid på 6-8 timer per dag vil konsumere mye mer innhold og det er dermed større sannsynlighet for at de får opp Israel-Palestina relatert innhold daglig. I motsetning vil noen som ikke er aktive på sosiale medier ikke se noen innlegg.

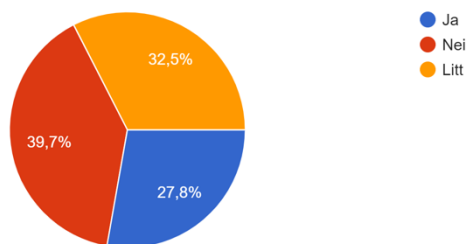
Kultivasjonsteorien har, som tidligere nevnt, evnen til å endre folks meninger gjennom at et budskap blir gjentatt mange ganger, over lengre tid. Et flertall sier at de får opp informasjon om konflikten ganske ofte eller daglig. Dette kan ifølge teorien skape en holdningsendring over tid.

I sosiale medier er det i tillegg personaliserte (For You Page), dette er hvor mange får opp nyheter om konflikten. Algoritmene som TikTok og Instagram bruker gjør slik at likte innlegg og lignede kommer til å dukke opp oftere på denne (For You Page-en). Derfor kan dette styrke kultivasjonsteorien ved at brukere kanskje får opp mer nyheter fra Palestinsk, Israelsk eller bare generelle nyheter om saken, basert på innlegg de har likt. Dette kan også assosieres med et ekkokammer.

I forhold til vår underproblemstilling viser svarene fra vedlegget over at sosiale medier mest sannsynlig har spredt en stor andel informasjon om Israel-Palestina konflikten. Selv om vi ikke vet sikkert om innleggene og informasjonen respondentene får opp er sann eller ikke, grunnet at dette ikke er definert i spørsmålet, kan vi allikevel konstatere med at sosiale medier har preget konflikten i den forstand at den mest sannsynlig har sørget for at situasjonen i Gaza har blitt spredt ut til en stor andel. Når en såpass stor andel svarer at det får opp denne konflikten ganske ofte til daglig i sosiale medier og andre medier, underbygger nettopp det poenget om at situasjonen har blitt spredt ut til mange.

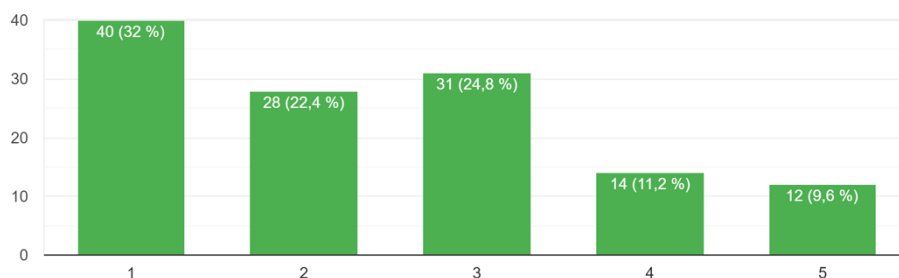
Samtidig forsterker det nevnte poenget i avsnittet over vår andre underhypotese som tar for seg at sosiale medier har vært hovedkilden til informasjon for ungdom. Selv om svarene på spørsmålene handler om hvor ofte konflikten dukker opp i både sosiale medier og andre medier, har vi en antakelse, blant annet basert på spørsmålet om hvor respondenten har fått mest informasjon i undersøkelsen, om at flesteparten får konflikten opp rikelig i sosiale medier.

Var du politisk engasjert før Israel-Palestina konflikten?
126 svar

I undersøkelsen vår kan vi se at 27,8% var politisk engasjert før Israel-Palestina konflikten, mens 32,5% definerte seg selv som litt politisk engasjert før konflikten brøt ut. På andre siden svarte 39,7% svaralternativet “nei” på dette spørsmålet. En potensiell feilkilde knyttet til dette spørsmålet kan være at de deltakende kan ha en variert oppfattelse av hva begrepet “politisk engasjert” betyr. Hos noen kan det defineres som å være en del av et parti, mens hos andre kan det innebære å snakke om det med venner. Dermed kan svarene vi har fått på dette spørsmålet være litt feil illustrert.

Har du blitt politisk engasjert av konflikten?
125 svar

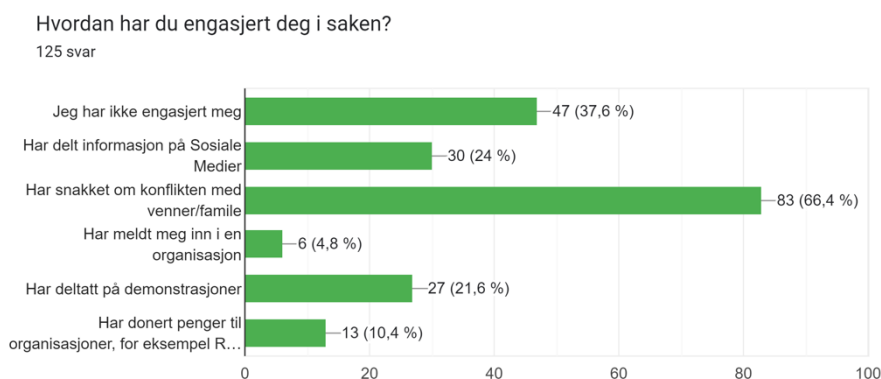

Når vi spør “Har du blitt politisk engasjert av konflikten” kan svarene gi et ganske direkte svar på hovedproblemstillingen vår. Allikevel kan det å være politisk engasjert, på samme måte som på spørsmålet om “Var du politisk engasjert før Israel-Palestina konflikten” tolkes på flere måter. “Politisk engasjert” kan innebære ulike forståelser hos mange av deltakerne av undersøkelsen. Dette kan da være en mulig følgefeil. Det kan og være utfordrende å måle engasjement på en skala fra 1-5 slik vi har valgt å gjøre på dette spørsmålet.

Majoriteten, med 32%, har svart at konflikten ikke har ført til politisk engasjement hos respondenten. 22,4% har vurdert seg selv som en 2, på en skala fra 1-5, i forhold til om deres politiske engasjement har gått opp som følge av konflikten, mens 24,8% har bedømt seg som en 3. 11,2% har tenkt at de har blitt en del mer politisk engasjert grunnet konflikten, og satt seg selv som en 4 på skalaen fra 1-5. Vi kan se at 9,6% har svart at konflikten har ført til at de har blitt fullt politisk engasjert. De har dermed rangert seg selv som en 5 og mener da at de har blitt så politisk engasjert som mulig.

Når vi ser svarene fra dette spørsmålet kan vi se at det politiske engasjementet ikke har hatt en bratt stigning, men det har allikevel steget litt. 24,8% svarer at de har engasjert seg på er 3er fra en skala fra 1-5, noe som beviser at flere har blitt litt mer politisk engasjert av konflikten, og gir dermed et bedre svar på både vår hovedproblemstilling og hovedhypotese. I forhold til vår problemstilling kan vi se at Israel-Palestina konflikten faktisk har påvirket unges politiske engasjement i noen grad, men ikke like mye som vi trodde i hypotesen vår.

Vår hovedhypotese sa at ungdom har blitt mer engasjert som følge av Palestina konflikten. Basert på svarene fra spørsmålet om deltakerne har blitt engasjert, kan vi anta at hypotesen vår stemmer til en viss grad da resultatene viser engasjementet har økt litt. Det kan virke som at respondentene til undersøkelsen, kanskje ikke hadde så store behov for, for eksempel selvrealisering.

På spørsmålet om engasjement er det 37,6% som svarer at de ikke har engasjert seg. Den desidert mest brukte metoden for engasjement har vært å snakke med venner/familie med hele 66,4%. Deretter er det deling av innhold på sosiale medier med 24%, deltagelse på

demonstrasjoner med 21,6%, donering av penger med 10,4 % og innmelding i organisasjoner med 4,8%.

Spørsmålet om type engasjement er meget tidsaktuell. Problemstillingen at færre og færre unge engasjerer seg i organisasjoner har vært diskutert flere ganger etter pandemien. Som nevnt tidligere i oppgaven så har samtlige av de politiske ungdomspartiene opplevd et medlemstap siden pandemien. Dette kan komme av at ungt engasjement bare har endret form, og nå har dypere rot i for eksempel sosiale medier.

Et eventuelt problem med spørsmålet er at vi ikke har hatt ett alternativ for annet, dermed så er folk begrenset til de alternativene vi har skrevet opp. I ettertid ser vi også at det kunne ha vært smart å skille ut de som ikke er engasjert, slik at man får statistikk over de mest brukte formene for engasjement.

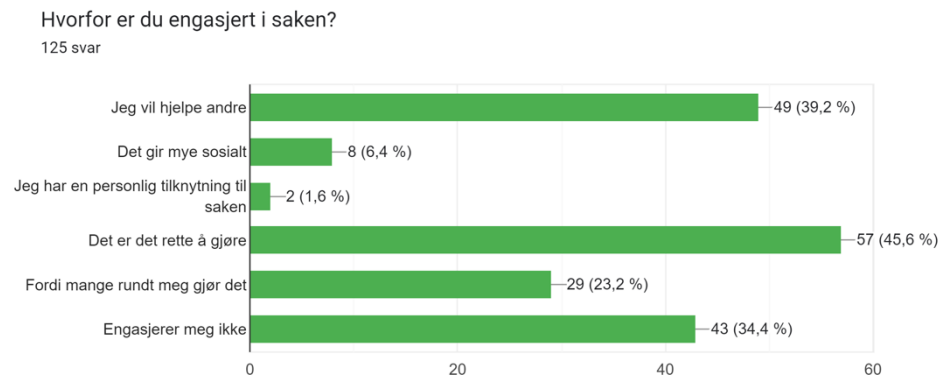
Mange svarer at de har snakket med dem i kretsen rundt seg om konflikten. Dette kan bety at mange av respondentene har sosiale behov som for eksempel kan tilfredsstilles gjennom å snakke om denne konflikten. På den måten kan man føle på tilhørighet, å bli medregnet og delta i samfunnet eller gruppen man tilhører. Dermed har Israel-Palestina konflikten bidratt til engasjement.

En stor andel svarer og at de deler innlegg på sosiale medier. Dette kan være et eksempel på tostegshypotesen. Mange store profiler eller influensere deler innlegg på sosiale medier, som ifølge vår undersøkelse også er den største informasjonskanalen unge, deler innlegg og informasjon om konflikten på sosiale medier. Dersom man ser dette, kan det å dele innlegg videre være en påvirkning fra, og et svar til, opinionslederen som spredte innlegg og kunnskap originalt.

I følge Maslows behovspyramide har mennesker, som nevnt, blant annet et sosialt og anerkjennelses behov. En måte å tilfredsstille disse behovene på kan være med å dele innlegg på sosiale plattformer, fordi man ønsker å bli likt, respektert og anerkjent. Det kan og være en forventning i gruppa om at slike innlegg skal spres, og at man skal vise at man bryr seg. Dermed kan og konformitet være med å forklare engasjement gjennom publisering og videreføring av innlegg.

I forhold til vår underproblemstilling, kan dette spørsmålet vise en måte sosiale medier påvirker informasjonsspredningen. Sosiale medier er en kilde til mye informasjon, gjerne gjennom innlegg, hvor det er mulighet til å spre disse videre på sin egen profil. Dermed kan man se en tendens til at sosiale medier fungerer som en viktig kunnskapsspreder, samt kilde til informasjon.

Samtidig kan dette og være med å forsterke vår første underhypotese, som handler om at unge har hatt sosiale medier som en viktig informasjonskilde. Hvis, som svarene på spørsmålet tilsier, mange har delt innlegg på sosiale medier, vil det mest sannsynlig resultere i at mange nok ofte ser konflikten gjennom publiseringer og delinger på sosiale medier.

Spørsmålet om hvorfor man er engasjert gir oss et større innblikk i nettopp hvorfor noen velger å engasjere seg, men og hvordan konflikten påvirker. 45,6% svarer at de er engasjerte i konflikten fordi de synes det er det rette å gjøre og 39,2% ønsker å hjelpe andre. Dette kan forklares gjennom behov man ønsker å tilfredsstille gjennom Maslows behovspyramide. 23,2% engasjerer seg fordi mange rundt seg gjør det, noe som kan forklares med konformitet og gruppepresset rundt det. 6,4% synes det gir mye sosialt å være engasjerte, mens 1,6% har en personlig tilknytning til saken. 34,4% sier de ikke engasjerer seg i saken.

Dette spørsmålet var et flervalgsspørsmål, derfor blir antall prosent som har svart over 100, fordi man kan velge flere alternativer.

Dataene fra dette spørsmålet bekrefter vår tanke om at Maslows behovspyramide og konformitet kan hjelpe med å forklare engasjement til denne saken. Når det til sammen

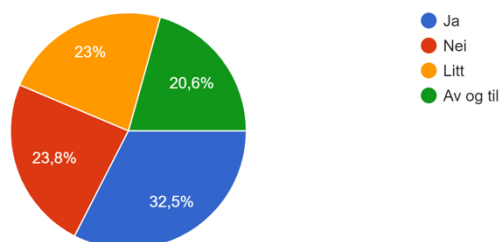
kommer 114 svar på alternativene “Jeg vil hjelpe andre”, “Det er det rette å gjøre” og “Det gir mye sosialt” er det en indikator på at mange av de deltakende prøver å tilfredsstille ulike behov. Alternativet “Det gir mye sosialt” kan forklarer gjennom behovet om sosial tilhørighet i behovspyramiden. Mennesker har et behov for å være integrert og medregnet i samfunnet (Stai, 2022) og dermed kan dette for noen fungere som en motivasjon til å engasjere seg i Israel-Palestina konflikten.

Alternativene “Jeg vil hjelpe andre” og “Det er det rette å gjøre” kan tolkes som et behov for selvrealisering. Det å hjelpe andre, eller få verden til å bli et bedre sted kan være personlig mål man ønsker å jobbe for, fordi man kanskje innser, når man har elle grunnleggende behov dekket, hvor privilegerte vi er Norge. Dette kan dermed resultere i engasjement i saker som Israel-Palestina konflikten.

Vi kan og se at “Fordi mange rundt meg gjør det” var et populært alternativ. Hvis man svarer dette alternativet viser det at man blir påvirket av dem rundt seg og føler at man er nødt til å engasjere seg fordi flere rundt dem gjør det. Her kan vi altså anta at konformitet og gruppepress har en betydning.

Både teorien om Maslows behovspyramide og begrepene konformitet og gruppepress kan dermed være med å beskrive hvordan Palestina konflikten har påvirket unges politiske engasjement. Konflikten kan ha vært med på å skape, eller ta del i ulike behov. Samtidig kan den ha vært med og påvirket konformiteten i en gruppe. Dette kan og gi mer bekreftelse på oppfatningen vår om at en stor konflikt skaper engasjement.

Synes du det er vanskelig å ytre seg om konflikten?
126 svar

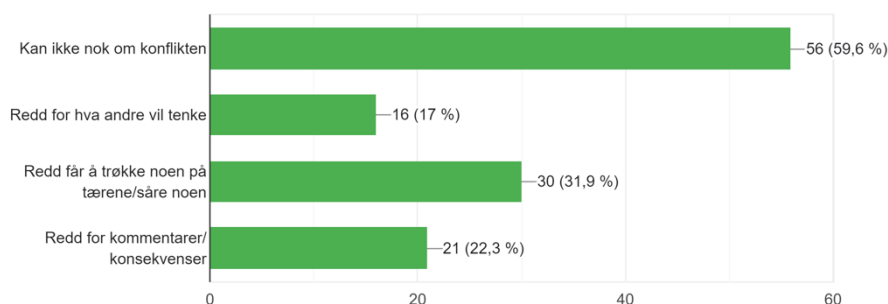

I spørsmålet om ytringsrom svarer 32,5% at de synes det er vanskelig å ytre seg om konflikten. Vi ser og at 23% svarer det er litt vanskelig å ytre seg, og 20,6% synes det er vanskelig å snakke om saken av og til. 23,8% mener det ikke er vanskelig å ytre seg i det hele tatt.

Dette spørsmålet stilte vi fordi en av underhypotesene våre er at ungdom synes det er skummelt å ytre seg om konflikten. Siden konflikten er såpass polariserende, og det tidligere har vist seg at ungdom generelt synes det er vanskelig å ytre seg, var vi nysgjerrige på om dette også gjaldt Israel-Palestinakonflikten. Undersøkelsen viser at et flertall av ungdommene synes det kan være vanskelig å ytre seg om konflikten og bekrefter vår underhypotese.

Det at saken oppleves vanskelig å ytre seg om kan ha en sammenheng med at det er blitt en polarisert sak. Det vil si at 2 synspunkter av saken er blitt meget spisset, og at det er manglende nyansering av saken. Når saker polariseres blir det gjerne en riktig og gal side, der man kan møte store negative konsekvenser om man “ytrer seg feil”.

Hvorfor synes du det er vanskelig?
94 svar

Når vi spør om hva som gjør det vanskelig å ytre seg ser vi en tydelig overvekt av at mangel på kunnskap er den største grunnen. Hele 59,6% svarer at de er redd for å ytre seg fordi de ikke kan nok. 17% svarer at de synes det er vanskelig å ytre seg fordi de er redd for hva andre vil tenke, 31,9% er redd for å trække noen på tærene eller såre noen og 22,3% er redd for kommentarer eller andre konsekvenser.

Et mulig problem med formuleringen på dette spørsmålet er at 2 av svaralternativene er nokså like, og det kan være vanskelig å skille dem. Dette refererer til alternativene “redd for hva andre vil tenke” og “redd for kommentarer/konsekvenser”.

Nesten halvparten av unge i dag er har opplevd å få negative kommentarer når de ytrer sin mening. De vanligste sanksjonene man møter er latterliggjøring og personkritikk. Disse reaksjoner på ytringer har ført til at færre unge ytrer seg (Stortinget, 2021). Dette samsvarer med det vi ser på vår undersøkelse og underhypotesen.

Sammenhenger mellom datamateriale

Etter vi fikk inn resultatene på undersøkelsen har vi sammenlignet deler av datamaterialet for å se etter trender.

Vi så på sammenhengen mellom frykt for ytring og engasjement rundt konflikten. Da fant vi ut av over halvparten av de som svarer at de synes det er vanskelig å ytre seg rundt konflikten har ikke engasjert seg, eller engasjert seg svært lite. Dette kan tyde på at politiske saker der ungdom føler på et minsket ytringsrom fører til lavere engasjement.

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	COUNTA av Syn	Har du blitt politisk engasjert av konflikten?						
2	Synes du det er	vanskelig å ytre s	1	2	3	4	5	Slutsum
3		0						0
4	Av og til	1	5	6	9	2	3	26
5	Ja		17	12	7	3	2	41
6	Litt		11	8	6	3	1	29
7	Nei		7	2	9	6	6	30
8	Slutsum	1	40	28	31	14	12	126
9								
10								

Dette henger sammen med problemstillingen “Hvordan har Israel-Palestinakonflikten påvirket ungt engasjement?” Vi ser nemlig at konflikten har skapt en hindring for unges ytring, og at dette har ringvirkninger på engasjementet.

7.0 Konklusjon

Gjennom den kvantitative spørreundersøkelsen vår kom vi frem til at det ikke har skjedd noen store endringer i antall engasjerte i Israel-Palestina konflikten. Likevel har engasjementet knyttet til konflikten litt, men ikke merkbart mye. Dermed ser vi at svarer på problemstillingen vår nok er litt skuffende. Dermed er heller ikke vår hovedhypotese blitt mye forsterket. Samtidig ser vi at det er mange som har diskutert konflikten med familie og venner.

Det kan virke som sosiale medier har vært unges mest brukte informasjonskanal, og har for mange gitt oppdateringer nesten daglig. Etter forskningen sitter vi igjen med en antakelse om at vår første underhypotese dermed er forsterket. Vi ser og, basert på vår forskning, at sosiale

medier har påvirket informasjonsspredningen om konflikten i form av å spre innlegg og dermed også informasjon. Videre kan man anta at det er en mulighet for at publisering og delte innlegg av denne konflikten fra store profiler og andre opinionsledere på sosiale medier, har resultert i påvirkning hos følgerne deres til å videre spre innleggene.

Samtidig har vi oppdaget at mange unge synes det er skummet å ytre seg, noe som bekrefter vår hypotese.

Vi er veldig fornøyde med problemstillingen og forskningen vår, men skulle gjerne gjennomført undersøkelsen på nytt med bedre formulerte spørsmål. Flere respondenter på den kvantitative spørreundersøkelsen vår kunne ført til forbedring av oppgaven, samt at vi kunne fått mer konkrete svar og sett flere sammenhenger. Flere deltakere hadde også styrket påliteligheten til forskningen.

Vi ser og at enkelt av spørsmålene kunne blitt omformulert, eller ha hatt med en definisjon på hva “politisk engasjement” betyr i forhold til vår oppgave. I etterkant har vi en mistanke om at flere av respondentene kan ha misforstått betydningen av “politisk engasjement”, og dermed har vi en antakelse om at resultatene potensielt kan ha blitt påvirket av dette.

Israel-Palestina konflikten er en veldig dagsaktuell sak. Det finnes derfor lite forskning på vårt tema om engasjement knyttet til denne konflikten. Vi synes derfor hadde det vært spennende å kunne undersøke engasjement rundt konflikten i fremtiden for å se om engasjementet har utviklet seg, og eventuelt i hvilken retning. Vi er og nysgjerrige, og ser en mulighet for videreføring av oppgaven, på om resultatet av forskningen vår ville blitt annerledes dersom vi forsket på en annen aldersgruppe.

Etter å ha utført vår forskning tror vi det hadde vært lærerikt å undersøke mer om hva som gjør unge engasjerte. Vi lurer og på om en eventuell annen konflikt som ble vist like mye på sosiale medier som denne, ville påvirket unges politiske engasjement på likt nivå som vår forskning sier at Palestina konflikten har hatt (kanskje omformulere).

Vårt prosjekt har vært veldig lærerikt, spesielt med tanke på at vi har hatt om en svært relevant konflikt som det kanskje ikke finnes like mye tidligere forskning på. Vi har lært mye

om at engasjement ikke nødvendigvis trenger å forekomme gjennom å melde seg inn i politiske organisasjoner. Oppgaven har også vist oss hvordan sosiale medier kan bli brukt som et effektivt virkemiddel til å spre informasjon, samtidig som informasjonen da når ut til enda flere aldersgrupper og miljøer. Samtidig har vårt prosjekt fått oss til å innse at skolene muligens kan jobbe enda hardere og burde ta mer ansvar for å spre kunnskap om dagsaktuelle saker, ettersom mange unge opplever det som utfordrende å ytre seg om en slik konflikt grunnet nettopp kunnskapsmangel.

8.0 Vedlegg

Spørreundersøkelse

1. Hvor gammel er du?
  - Under 16 år
  - Mellom 16-20 år
  - Over 20 år
2. Hvilket kjønn identifiserer du deg med?
  - Gutt
  - Jente
  - Vil ikke oppgi/annet
3. Kan du mye om konflikten mellom Israel og Palestina?

Lite/ingenting

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

Veldig mye

4. Hvor har du fått mest informasjon om Israel-Palestina konflikten?
  - Skole

- Sosiale medier
- Familie/venner
- Nyheter/radio/avis
- Fagbøker/artikler
- Innfluensere
- Har ikke fått noe informasjon

5. Hvor ofte hører du om konflikten i media/sosiale medier?

Aldri

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

Daglig

6. Var du politisk engasjert før Israel-Palestina konflikten?

- Ja
- Nei
- Litt

7. Har du blitt politisk engasjert av konflikten?

Ikke engasjert

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

Veldig engasjert

8. Hvordan har du engasjert deg i saken? (Flervalg)

- Jeg har ikke engasjert meg
- Har delt informasjon på sosiale medier

- Har snakket om konflikten med venner/familie
- Har meldt meg inn i en organisasjon
- Har deltatt på demonstrasjoner
- Har donert penger til organisasjoner

9. Hvorfor er du engasjert i saken? (Flervalg)

- Jeg vil hjelpe andre
- Det gir mye sosialt
- Jeg har en personlig tilknytning til saken
- Det er det rette å gjøre
- Fordi mange rundt meg gjør det
- Engasjerer meg ikke

10. Synes du det er vanskelig å ytre seg om konflikten?

- Ja
- Nei
- Litt
- Av og til

(Hvis deltakeren svarer “Ja”, “Litt” eller “Av og til” blir de sendt videre til dette spørsmålet, hvis de svarer nei stilles ikke dette)

11. Hvorfor synes du det er vanskelig? (Flervalg)

- Kan ikke nok om konflikten
- Redd for hva andre vil tenke
- Redd for å trække noen på tærene/såre noen
- Redd for kommentarer/konsekvenser

Kilder:

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (2011). Satsing på barn og ungdom: Regjeringens mål og innsatsområder i statsbudsjettet 2011. Oslo: Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Erdal, S. F., & Granlund, L., (2021). *Fokus: Sosiologi og sosialantropologi*. (utgave?) Aschehoug Undervisning.

FN (2024, 17.januar) Palestina. FN [Palestina \(fn.no\)](#)

Hadid .G (2023, 28.november) Instagram [Gigi Hadid \(@gigihadid\) • Instagram-bilder og -videoer](#)

Instagram (hentet 8.februar 2024) #Palestina. Instagram [#palestina på Instagram | Emneknagger](#)

Nøttveit, A. R., (2021, 25.mars). Alle ungdomspartia mista medlemmar i 2020 – AUF og Raud Ungdom mista flest. *Framtida*. <https://framtida.no/2021/03/22/alle-ungdomspartia-mista-medlemmar-i-2020>

Schwebs I.N.J., Granbo K., Toftaker J. (2023,31.mai)Nær halvparten av unge seier ikkje meininga si i frykt for reaksjoner. *NRK*. [Nær halvparten av unge seier ikkje meininga si i frykt for reaksjonar – NRK Kultur og underholdning](#)

Skare, E., Jensehaugen, J., Hamas. *Store norske leksikon* Hentet 18. januar 2024 fra <https://snl.no/Hamas>

Stai, S. (2022, 7. desember). Maslows behovspyramide. NDLA. <https://ndla.no/article/29789>

Store norske leksikon (2005-2007) engasjement. *Store norske leksikon* engasjement – Store norske leksikon (snl.no)

Stortinget. (2021, 25. mars). Det kan være skummelt å si meningen sin.

Svartdal, F. (2023, 11. Oktober). Konformitet (psykologi). I *Store Norske Leksikon*.
https://snl.no/konformitet_-_psykologi

Svendsen, F. T., Herheim, Å., Larsen, S. O. (2018). *Psykologi 2*. (2. Utgave). Aschehoug.

Thorsen, Dag Einar (2023, 23.januar) polarisering. *Store Norske Leksikon*. [polarisering – Store norske leksikon \(snl.no\)](https://snl.no/polarisering)

Tveit, O. K., (2021). *Midtøsten på 200 sider*. (utgave?). Kagge Forlag.

Trøen T.W.,(2021, 25.mars) Det kan være skummelt å si meningen sin. *Stortinget*[Det kan være skummelt å si meningen sin - stortinget.no](https://stortinget.no/nyheter/2021/03/25/det-kan-vaere-skummelt-a-si-meningen-sin)

Tørdal, R. M., Løvskar, T., Aftret-Sandal, M., & Wolff-Hansen, E. S., (2021). Teorier om medienes påvirkning. *NDLA*. <https://ndla.no/article/5386>

Vikøren, B. M., Pihl, R., opinionsleder. *Store norske leksikon*. Hentet 18. januar 2024 fra <https://snl.no/opinionsleder>